**JUDECĂTORIA BĂLȚI**

**H O T Ă R Â R E**

**În numele Legii**

mun.BĂLŢI
05 mai 2026

Dosarul nr.3-47/2024

PIGD 2-24034160-09-3-27032024

Instanța compusă din:

Preşedintele ședinței, judecătorul - Eduard PUIU

grefier - Stanislav ALBOT

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza, în procedura contenciosului administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Tampei Tatiana în interesele SRL”Ferma cu origini” către Biroul vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, anularea răspunsului la cererea prealabilă și încasarea cheltuielilor de judecată,

**A C O N S T A T A T :**

**ASPECTE DE PROCEDURĂ**

1. La 27 martie 2024 avocatul Tampei Tatiana în interesele SRL"Ferma cu origini" a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Biroul vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, anularea răspunsului la cererea prealabilă și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. Solicită reclamantul, anularea deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, anularea răspunsului la cererea prealabilă și încasarea cheltuielilor de judecată.
3. Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 23 aprilie 2024 judecătorul Pădurari Valeriu a dispus: *Ședința de pregătire pentru dezbaterile judiciare se fixează pentru 13.06.2024, ora 16:00, în sediul Judecătoriei Bălți: mun.Bălți, str.Hotinului 43, bir.34.*
4. La 20 mai 2024, reprezentantul Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord a depus în instanța de judecată referința asupra cererii de chemare în judecată și copia dosarului administrativ. Prin referință, s-a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.
5. Potrivit încheierii Președintelui interimar al Judecătoriei Bălți, Ion Pâcaleu, din 09.06.2025 s-a dispus a redistribui în mod automat-aleatoriu, cauzele aflate în procedura judecătorului Valeriu Pădurari, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, conform actului de predare-primire, altor judecători din cadrul Judecătoriei Bălți, în legătură cu admiterea de către Consiliul Superior al Magistraturii a cererii ultimului de demisie.
6. Prin intermediul Programului Integrat de Gestiune a Dosarelor, a fost repartizată spre examinare judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul central, Eduard Puiu.
7. Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 28 august 2025 judecătorul Puiu Eduard a dispus: *Ședința de pregătire pentru dezbaterile judiciare se fixează pentru 06.10.2025, ora 15:30, în sediul Judecătoriei Bălți: mun.Bălți, str.Hotinului 43, sala de ședințe nr.4.*

8. Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 03 noiembrie 2025 judecătorul Puiu Eduard a dispus: *Se respinge cererea formulată de reprezentantul reclamantului SRL"Ferma cu origini", avocat Tampei Tatiana, de atragere în proces în calitate de persoane terțe pe Direzione Uficcicio delle Dogane din Gorizia și SRL "Amati", în cadrul examinării cauzei intentate la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Tampei Tatiana în interesele SRL"Ferma cu origini" către Biroul vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023 și anularea răspunsului la cererea prealabilă și încasarea cheltuielilor de judecată.*
9. Potrivit prevederilor art.207 alin.(1)-(2) Cod administrativ, *Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.*
10. Verificând aspectele legate de admisibilitatea/inadmisibilitatea acțiunii în ordinea contenciosului administrativ, la etapa procesuală corespunzătoare, instanța de judecată, a stabilit faptul că, prezența acțiune constituie obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ, la fel verificând portalul

național al instanțelor de judecată a constatat că, la caz nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept. Instanța de judecată a constatat că, reclamantul a respectat procedura prealabilă stabilită de lege în cazul acțiunii în contestare, exprimând dezacordul asupra Deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023 și Procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023. Cererea prealabilă în raport cu decizia de regularizare și procesul-verbal de reverificare a fost respinsă pe aspecte de fond, iar nu de termen, astfel, pârâtul nu a invocat încălcarea de către reclamant a termenului de depunere a cererii prealabile. Termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ a fost respectat, or, răspunsul la cererea prealabilă datează din 16.02.2023, a fost recepționat de reclamant la data de 27.02.2026, iar acțiunea a fost înaintată la data de 26.03.2023, potrivit plicului poștal anexat la materialele dosarului. Din analiza circumstanțelor de fapt și a temeiurilor de drept indicate în acțiune, instanța a constatat că reclamantul invocă un interes la înaintarea acțiunii.

**ARGUMENTELE PĂRȚILOR**

**a)Argumentele reclamantului**

11. Prin acțiunea înaintată reclamantul menționează că, „Ferma cu origini” SRL a importat din Republica Italia în perioada anilor 2021-2022: pește în ulei de floarea soarelui, în ulei de măsline, în ulei vegetal, moluște conservate. La tranzacțiile de import a beneficiat de tratament preferențial pentru produsele originare din Uniunea Europeană în baza Certificatelor de origine EUR 1, fiind scutită de achitarea taxei vamale în mărime de 10% din valoarea mărfii în vamă. Scutirea a avut loc conform prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, semnat la Bruxelles la 27.06.2014.
12. Indică faptul că, la o distanță de 2 ani, în luna noiembrie 2023, autoritățile vamale din Republica Moldova au întocmit un proces-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, prin care au invocat că au solicitat prin scrisoarea nr.28 – 06/12613 o informație de la autoritățile vamale din Italia pentru efectuarea controlului corectitudinii eliberării certificatelor de circulație a mărfurilor EUR 1 nr.S957329 din 15.03.2022, nr.S974507 din 15.10.2021, nr.R779492 din 12.04.2021, nr.R778976 din 27.01.2021, nr.R779128 din 19.02.2021. Astfel, autoritatea vamală din Italia a remis

Răspunsul nr.5986/RU din 23.03.2023, în care a comunicat că Certificatele de circulație a mărfurilor EUR 1 verificate sunt autentice, fiind emise de oficiul vamal Gorizia, dar conține date incorecte cu privire la originea produselor care au fost importate, deoarece nu este posibil de stabilit țara de origine.

13. Relevă că „Ferma cu origini" SRL a achitat la 06.12.2023 taxa vamală în mărime de 59578,75 lei pentru a evita creșterea penalităților și a contestat Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023. Drept răspuns la Contestație a recepționat un refuz, iar la 26.02.2024 a recepționat Decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023, în care erau calculate penalități la taxele vamale de 59 578,75 lei, de la data scutirii până la data de 28.12.2023, data emiterii Deciziei respective.
14. Susține că nu este de acord cu obligarea de a achita taxele vamale de la care a fost scutit, deoarece partea exportatoare nu a efectuat un control, fapt prevăzut expres de prevederile Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, semnat la Bruxelles la 27.06.2014. Totodată, autoritățile vamale din Republica Moldova nu au prezentat Răspunsul nr.5986/RU din 23.03.2023, prin care se susține că, autoritățile vamale italiene au comunicat că, Certificatele de circulație a mărfurilor EUR 1 sunt autentice, dar conțin date incorecte. Reclamantul nu este sigur dacă autoritățile vamale din Italia au răspuns exact la întrebările cu referire la Certificatele prezentate de „Ferma cu origini" SRL și nici nu se cunoaște dacă există o asemenea scrisoare nr.28 – 06/12613 cu conținutul redat în Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023. În plus, autoritățile vamale din Republica Moldova nu au dat dovadă de bună-credință, deoarece, având un răspuns de la autoritățile vamale italiene încă din luna martie 2023, au efectuat un control la o distanță de 8 luni de zile, ulterior calculând penalități inclusiv până la emiterea Deciziei de regularizare din 28.12.2023.
15. Menționează că, în fapt, obligația a fost îndeplinită de către „Ferma cu origini" SRL, iar taxele vamale au fost achitate în termen de 10 zile de la data informării, când a fost întocmit Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023. Cu toate acestea, prin Decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023 nu s-a ținut cont de acest fapt și s-au calculat penalități inclusiv până la data emiterii Deciziei respective.
16. Indică faptul că „Ferma cu origini" SRL a achitat la data de 28.02.2024 și penalitățile indicate în Decizia de regularizare, în mărime de 24.170 lei.

Reclamantul nu este de acord cu impunerea achitării taxei vamale și cu atât mai mult cu achitarea penalităților.

17. Relevă că „Ferma cu origini” SRL a acționat cu bună-credință, a prezentat Certificate de origine EUR 1 fiind convins că sunt autentice, or aceste certificate sunt eliberate de organe competente din Italia care, cu siguranță, inițial verifică toate informațiile, iar ulterior eliberează certificatele. Agentul economic din Italia „Amati” SRL a transmis certificate – acte autentice, valabile, eliberate de autoritățile vamale din Italia, iar actele au fost prezentate de către „Ferma cu origini” SRL prin intermediul brokerului vamal „Broker Logistic”SRL autorităților vamale din Republica Moldova.
18. Argumentează că, produsele importate au fost comercializate, iar impunerea la plata unei taxe ulterioare, la distanță de 2 ani de zile, este o procedură care ar putea declanșa un eventual faliment al agentului economic. Taxele percepute ulterior vânzării produsului nu mai pot fi incluse în prețul produsului și nici la prețul unui alt produs, mai mult ca atât, se impune achitarea și a penalităților care sunt exagerate în raport cu vina agentului comercial. Prin procedura de control ulterior de către autoritățile vamale din Republica Moldova s-a adus un prejudiciu material considerabil reclamantului, care se manifestă și prin suportarea cheltuielilor de judecată pentru apărarea intereselor și drepturilor lezate.
19. Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale Nr.114/02 din 17.11.2023 a fost întocmit de Șoldan Olesea – Inspector în cadrul Serviciului Vamal în perioada 13.11.2023 – 17.11.2023, controlul ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale nr.2070I8141 din 02.02.2021, nr.2070I34622 din 15.04.2021, nr.2070I106151 din 18.10.2021 și nr.2070I26585 din 21.03.2022, planificat, la ”Ferma cu origini” S.R.L.
20. Nefiind decacord cu procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, reclamantul a depus o contestație la data de 12.12.2023. La contestație a anexat Ordinul de plată nr.01 din 06.12.2023 cu destinația plății /P102/ a sumei totale de 59 578, 75 lei inclusiv 9929,79 TVA invocând faptul că a achitat obligația vamală în suma indicată în Procesul-verbal de reverificare, cu toate că nu este de acord cu cele constate, dar pentru a suferi și mai mari pierderi din cauza penalităților, a decis să achite benevol până la emiterea Deciziei de regularizare. În contestație s-a făcut trimitere la faptul că ”Ferma cu origini” S.R.L. a prezentat autorităților vamale actele necesare,

autentice, valabile, actele care i-au fost transmise de agentul economic din Italia ”Amati”S.R.L.

21. Conform răspunsului șefului Biroului Vamal Nord, nr.28/25-65 din 04.01.2024, contestația a fost respinsă. Conform deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.0223 emisă de Biroul Vamal Nord s-au făcut mai multe calcule în tabele care reclamantului nu i-au fost explicate. Decizia de regularizare a fost contestată la Serviciul Vamal, fiind indicat că s-au calculat greșit penalități, că agentul economic nu cunoaște despre situația cu certificatele, că este de bună credință. La 26.02.2024 a parvenit în adresa reclamantului răspunsul nr.28/11-2102 din 16.02.2024 emis de directorul Serviciului Vamal, precum că a fost respinsă contestația ca neîntemeiată, fiind specificate aceleași argumente ca în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale din 114/02 din 17.11.2023, ca în răspunsul nr.28/25-65 din 04.01.2024 iar asupra argumentelor reclamantului nu s-a expus deloc.
22. Cu referire la cheltuieli de judecată indică că reclamantul a încheiat un contract de asistență juridică cu avocatul Tampei Tatiana, fiind achitat parțial contractul în mărime de 20 000 lei, cheltuielile suportate pentru serviciile juridice calificate de care beneficiază în cadrul întregului procesului de judecată, la toate nivelurile de jurisdicție, sunt reale, necesare și rezonabile.
23. Solicită, anularea deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, anularea răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-2102 din 16.02.2024 și încasarea cheltuielilor de judecată.

**b)Argumentele pârâtului**

24. Prin referința la cererea de chemare în judecată, reprezentantul autorității publice pârâte menționează că, în perioada 13.11.2023 – 17.11.2023, de către funcționarul vamal din cadrul secției control ulterior, a fost efectuat control ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale, planificat la SRL„Ferma cu origini”, prin care au rezultat că, urmare a importurilor efectuate de către întreprinderea SRL „Ferma cu origini”, s-au identificat declarațiile vamale în detaliu nr.2070 I 8141 din 02.02.2021, nr.2070 I 15448 din 22.02.2021, nr.2070 I 34622 din 15.04.2021, nr.2070 I 106151 din 18.10.2021, nr.2070 I 26585 din 21.03.2022, conform cărora întreprinderea a importat de la „AMATI”SRL mărfuri în regim vamal 4000 „Import definitiv”, cu beneficierea tratamentului

tarifar preferențial (preferința „200”) pentru produsele originare din Uniunea Europeană după cum urmează:

- declarația vamală nr.2070 I 8141 din 02.02.2021, art. 1: "toni săritori, în ulei vegetal: ton in ulei de floarea soarelui: 7680 buc * 80GR=614,4 kg", art. 2: moluște, bivalve marine: moluște conservate- 48 buc * 130 gr.= 6,24 kg; valoarea facturală – 2881,44 EUR, valoarea statistică- 63901,16 lei;
- declarația vamală nr.2070 I 15448 din 22.02.2021, art. 1: "toni și pești săritori, în ulei vegetal: tonno in ulei de măsline 1730 g - 180 buc, total: 311.40 kg", valoarea facturală – 2694,68 EUR, valoarea statistică- 31908,28 lei; art. 2: toni și pești săritori, în ulei vegetal, tonno in ulei de floarea soarelui 1730 g - 210 buc., total: 363.30 kg" valoarea facturală – 2694,68 EUR, valoarea statistică- 63380,62 lei;
- declarația vamală nr. 2070 I 34622 din 15.04.2021, art. 1: "toni în ulei vegetal: 80gr * 15360 AMB-1228.8 kg.", valoarea facturală – 6307,58 EUR, valoarea statistică- 141207,95 lei;
- declarația vamală nr. 2070 I 106151 din 18.10.2021, art. 1: "toni în ulei vegetal: 200 gr 300 buc.";; art. 2: "toni în ulei vegetal: : 80GR 7680 buc, 160 gr 300 buc. valoarea facturală – 4261,64 EUR, valoarea statistică- 89894,06 lei;
- declarația vamală nr. 2070 I 26585 din 21.03.2022, art. 1: "toni în ulei vegetal: 80 gr 15360 amb - 1228.8 kg."*, valoarea factuală – 6344,06 EUR, valoarea statistică- 138105,58 lei, din or. Gradara, Italia.

25. Susține că destinatarul mărfii și plătitorul vamal „Ferma cu origini” SRL la tranzacțiile de import sus menționate a beneficiat de tratament tarifar preferențial, cu codul preferinței tarifare „200” pentru produsele originare din Uniunea Europeană în baza certificatelor de origine EUR.1 nr. S 975329 din 15.03.2022, nr. S 974507 din 15.10.2021, nr. R 779492 din 12.04.2021, nr. R 778976 din 27.01.2021, nr. R 779128 din 19.02.2021, fiind scutit de la achitarea taxei vamale. Bunurile au fost declarate la condiția de livrare EXW țara de export, cu determinarea valorii în vamă utilizând metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit (metoda 1).
26. Indică că, prevederile Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeana, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, la prezentarea dovezii de origine, mărfurile importate în Republica Moldova din Uniunea Europeană, beneficiază de tratament tarifar preferențial.

27. Argumentează că, Serviciul Vamal, în baza scrisorii nr.28-06/12613, a solicitat autorității vamale din Italia efectuarea controlului corectitudinii eliberării certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 nr. S 975329 din 15.03.2022, nr.S 974507 din 15.10.2021, nr.R 779492 din 12.04.2021, nr.R 778976 din 27.01.2021, nr.R 779128 din 19.02.2021. Prin urmare, organul vamal al Republicii Moldova a primit răspunsul Autorității vamale din Italia nr.5986/ RU din 23.03.2023, prin care a comunicat faptul că, certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 verificate sunt autentice, fiind emise de oficiul vamal Gorizia. Însă, din motiv că mărfurile acoperite de certificatele EUR.1 menționate au fost produse din pește prins atât de nave din UE, cât și de nave din afara UE, ulterior amestecate, procesate în Spania și vândute pentru export, duce la imposibilitatea de a distinge produsul originar din UE de cel în afara UE, Potrivit Protocolului Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeana. Certificatele de circulație sunt autentice, dar care în baza acestora mărfurile acoperite nu pot beneficia de preferințe, incorecte.
28. Mai indică că, afirmații sunt însoțite de certificatele de origine EUR.1 nr.S 975329 din 15.03.2022, nr.S 974507 din 15.10.2021, nr.R 779492 din 12.04.2021, nr.R 778976 din 27.01.2021, nr.R 779128 din 19.02.2021 cu mențiunile de rigoare în rub. 14, adică este bifată pătrățica în dreptul căreia este indicat: nu îndeplinește cerințele de autenticitate și conformitate cerute, indicat locul și data, atestată prin semnătura olografă în original și ștampila umedă a autorității vamale din Italia, fiind respectată Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, anexa III-a.
29. Astfel, în rezultatul efectuării controlului și potrivit răspunsului primit de la autoritatea vamală din Italia, pentru mărfurile acoperite de certificatele de origine EUR.1 nr. S 975329 din 15.03.2022, nr. S 974507 din 15.10.2021, nr. R 779492 din 12.04.2021, nr. R 778976 din 27.01.2021, nr. R 779128 din 19.02.2021 au fost acordate preferințe tarifare nejustificate - scutirea de achitarea taxei vamale 10 %, astfel încât au condus la apariția obligației vamale pentru „Ferma cu origini" S.R.L fiind recalculate spre încasare drepturi de import în sumă totală de 59578,75 lei, lei (dintre care TV- 49648,96 lei, TVA-9929,79 lei; majorarea de întârziere va fi calculată, conform prevederilor art.228 Cod Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 și art.129, alin.($2^2$) Cod Vamal al RM nr.1149-XIV din 20.07.2000, la data emiterii deciziei de regularizare).

30. Menționează că procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, este un act premergător (preparatoriu) care nu produce efecte juridice, dar care poate fi contestat odată cu decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023 (act administrativ defavorabil), prin care s-a constatat apariția obligației vamale în mărime de 83925,94 lei datorată de către „Ferma cu origini”SRL față de bugetul de stat al Republicii Moldova.
31. Potrivit pct.3 alin.(1) lit.a) din Ordinul Serviciului Vamal nr.333-O din 31.07.2014 cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a decizie de regularizare, Decizia de regularizare, ca titlu executoriu, se va emite în cazurile apariției obligației vamale, ca urmare la caz, au fost recalculate drepturile de import și a fost întocmită decizia de regularizare nr. 308 din 28.12.2023 prin care a apărut obligația vamală în mărime de 83925,94 lei.
32. În partea ce ține de solicitarea anulării răspunsurilor nr.28/11-2102 din 16.02.2024, emis de Serviciul Vamal, comunică că, prin răspunsul dat a fost confirmat legalitate și temeinicia acțiunilor organului vamal, la fel decizia dată nu constituie act final care să influențeze drepturile reclamantului ci constituie o operațiune administrativă.
33. Cu referire la cheltuielile de judecată se atestă că acestea au un caracter prematur făcând trimitere la art.94 și art.96 Cod de procedură civilă.
34. Solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

**c)În cadrul ședinței de judecată de dezbateri judiciare**

35. Reprezentantul reclamantului ”Ferma cu origini”SRL avocatul Tampei Tatiana, a solicitat admiterea integrală a acțiunii cu motivele de fapt și drept invocate în acțiune. Suplimentar susține că, răspunsul autorității vamale italiene din 23.03.2023 nu poate fi calificat drept rezultatul final al unei verificări, întrucât acesta nu conține informații privind inițierea și desfășurarea controlului, perioada, locul efectuării acestuia, actele examinate și concluziile formulate. Potrivit reclamantului, răspunsul se limitează la indicarea faptului că, certificatele EUR.1 au fost emise de autoritatea competentă, iar mărfurile nu ar avea origine preferențială a Uniunii Europene, fără a explica în baza căror acte și verificări s-a ajuns la această concluzie și fără a stabili persoana responsabilă pentru eventualele neconcordanțe, deși prejudiciul este suportat de importator. Nu cunoaște procedura exactă de solicitare a certificatelor de origine EUR.1, însă aceasta este inițiată de exportator, iar certificatele sunt eliberate de autoritățile vamale competente în baza unui set de documente prezentate de

agentul economic exportator, după verificarea acestora de către autoritatea emitentă. Dacă organele vamale își asumă responsabilitate, acestea verifică informațiile prezentate de agent, nu doar la simpla declarație a agentului economic se emit certificate de origine, este indicat setul de acte pentru certificatul UE. La dosar există doar o scrisoare de răspuns a autorității vamale italiene, iar nu un act de control sau de verificare din care să rezulte modalitatea în care au fost efectuate verificările. În procesul-verbal de reverificare și în decizia de regularizare se face referire la expedierea unei solicitări către autoritatea vamală italiană, însă nu este menționat dacă la aceasta au fost anexate copiile certificatelor de origine, deși convenția aplicabilă prevede expres că la solicitarea verificării trebuie anexate certificatele în original sau în copie. Simpla aplicare a unei mențiuni pe certificate nu poate fi considerată finalizarea unui control, cu atât mai mult cu cât aceeași autoritate care a emis certificatele a constatat ulterior că acestea conțin informații incorecte.

36. Reprezentantul pârâtului Biroul vamal Nord, Serviciul Vamal, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, susținând referința depusă. Suplimentar a indicat că, verificarea certificatelor de origine a fost inițiată în urma mecanismului de analiză a riscurilor aplicat de autoritatea vamală a Republicii Moldova, fiind identificate 24 de certificate susceptibile de verificare, dintre care 5 aparțineau reclamantului. Acesta a arătat că, respectivele certificate au fost expediate autorităților vamale din Italia împreună cu solicitarea de asistență administrativă internațională, iar după verificare au fost restituite cu mențiunile, semnăturile și ștampilele autorității competente, toate cele cinci certificate fiind marcate în rubrica nr.14 cu mențiunea că originea preferențială nu se confirmă. Pârâtul a susținut că autoritatea vamală a Republicii Moldova nu are competența de a verifica modul în care autoritățile italiene au desfășurat controlul, actele examinate sau concluziile tehnice ale acestora, fiind relevant doar rezultatul oficial comunicat. Totodată, a precizat că nu deține informații privind verificarea registrelor, facturilor sau altor documente de către autoritățile italiene și nici dovezi proprii privind amestecarea peștelui ori procesarea acestuia în Spania, bazându-se exclusiv pe concluziile comunicate de autoritatea solicitată. De asemenea, pârâtul a menționat că, în speță a fost efectuat un singur control ulterior asupra tuturor tranzacțiilor reclamantului, conform prevederilor Codului vamal, fiind anulată

doar preferința tarifară acordată inițial, fără modificarea poziției tarifare a mărfurilor.

**ÎN FAPT**

37. SRL „Ferma cu origini”, potrivit declarațiilor vamale în detaliu nr.2070 I 8141 din 02.02.2021, nr.2070 I 15448 din 22.02.2021, nr.2070 I 34622 din 15.04.2021, nr.2070 I 106151 din 18.10.2021, nr.2070 I 26585 din 21.03.2022, a importat de la „AMATI” SRL mărfuri în regim vamal 4000 „Import definitiv”, cu beneficierea tratamentului tarifar preferențial (preferința „200”) pentru produsele originare din Uniunea Europeană după cum urmează:

- declarația vamală nr.2070 I 8141 din 02.02.2021, art. 1: "toni săritori, în ulei vegetal: ton în ulei de floarea soarelui: 7680 buc * 80GR=614,4 kg", art. 2: moluște, bivalve marine: moluște conservate - 48 buc * 130 gr.= 6,24 kg; valoarea facturată – 2881,44 EUR, valoarea statistică- 63901,16 lei;
- declarația vamală nr. 2070 I 15448 din 22.02.2021, art. 1: toni și pești saritori, în ulei vegetal: tonno in ulei de masline 1730 g - 180 buc, total: 31140 kg; art. 2: toni și pești săritori, în ulei vegetal, tonno in ulei de floarea soarelui 1730 g - 210 buc., total: 363.30 kg.
- declarația vamală nr. 2070 I 34622 din 15.04.2021, art. 1: toni în ulei vegetal: 80gr * 15360 AMB-1228.8 kg, valoarea facturată – 6307,58 EUR, valoarea statistică- 141207,95 lei;
- declarația vamală nr. 2070 I 106151 din 18.10.2021, art. 1: toni în ulei vegetal: 200 gr 300 buc; art. 2: toni în ulei vegetal: 80GR 7680 buc, 160 gr 300 buc. valoarea facturată – 4261,64 EUR, valoarea statistică- 89894,06 lei;
- declarația vamală nr. 2070 I 26585 din 21.03.2022, art. 1: "toni în ulei vegetal: 80 gr 15360 amb - 1228.8 kg, valoarea facturată – 6344,06 EUR, valoarea statistică - 138105,58 lei, din or. Gradara, Italia.

38. Declarațiile vamale în detaliu depuse pentru vămuirea mărfurilor au fost însoțite de un set de acte justificative și de însoțire a mărfii printre care și certificatele de origine: EUR.1 seria VE nr. S 975329, S 974507, R 779492, R 778976 și R 779128, emise pentru exportatorul „Amati” SRL.
39. Prin scrisoarea Direcției valoarea în vamă, clasificarea și originea mărfurilor a Serviciului Vamal nr. 4337 din 01 iulie 2022, întocmită în urma examinării scrisorii Direcției control ulterior nr. 4124 din 22 iunie 2022 privind verificarea certificatelor de circulație EUR.1 eliberate de autoritatea vamală a României în

numele exportatorului SC „Scandia Food” SRL pentru conservele de ton importate de „Forward International” SRL, s-a consemnat că au fost identificate suspiciuni referitoare la originea preferențială a unor mărfuri identice sau similare, importate în Republica Moldova din Uniunea Europeană, Turcia, statele CEFTA și Marea Britanie. Totodată, pornind de la riscurile constatate în cadrul controlului fizic al mărfurilor declarate prin declarația vamală nr. 2090123220 din 09 august 2021 și de la condițiile de origine prevăzute de Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene pentru mărfurile de la poziția tarifară 1604, s-a considerat oportună examinarea tranzacțiilor de import ale mărfurilor identice sau similare pentru care au fost aplicate preferințe tarifare, precum și selectarea dovezilor de origine, în funcție de exportator, pentru remiterea acestora spre verificare ulterioară.

40. Prin scrisoarea Direcției control ulterior a Serviciului Vamal nr. 5608 din 08 august 2022, întocmită la scrisoarea nr. 4337 din 01 iulie 2022, s-a consemnat că, în cadrul controlului fizic efectuat la vămuirea mărfurilor declarate de „Forward International” SRL prin declarația vamală nr. 2090123220 din 09 august 2021, pe ambalajul mărfurilor – conserve de ton clasificate la poziția tarifară 1604 – era indicată Indonezia drept țară de origine, în timp ce în declarația vamală era indicată România, fiind prezentat certificatul de circulație EUR.1. În urma analizei importurilor efectuate în perioada 2020–2021, în vederea identificării altor operațiuni care prezentau un risc potențial de acordare neîntemeiată a tratamentului tarifar preferențial, au fost identificate 24 de tranzacții externe cu mărfuri declarate la poziția tarifară 1604, pentru care au fost solicitate din arhiva Biroului Vamal Centru copiile dovezilor de origine și ale facturilor. Totodată, din examinarea documentelor aferente declarației vamale nr. 2080139275 din 21 iulie 2021, perfectată de SRL „Toys Toys”, s-a stabilit că țara de producere a mărfii era Spania, iar materialele utilizate la producerea tonului în sos de tomate proveneau din SUA și Ecuador, circumstanțe în raport cu care s-a consemnat riscul acordării neîntemeiate a tratamentului tarifar preferențial. În vederea confirmării sau infirmării riscului, s-a solicitat remiterea spre reverificare către autoritățile vamale ale României, Italiei și Spaniei a certificatelor de circulație EUR.1 indicate în tabelul anexat. Potrivit tabelului, documentele selectate au fost grupate în funcție de autoritatea vamală emitentă, iar în compartimentul intitulat „Italia” au fost individualizate

13 poziții, prin indicarea numerelor și datelor declarațiilor vamale, a documentelor aferente și a dovezilor de origine, fiind menționate, între altele, declarațiile vamale nr. 2070126585, 20701106151, 2070134622, 207018141, 2080147564, 2080117511, 2080130253, 2080157132, 2080122665, 2070115448, 2070165492, 208016355 și 2080142459, precum și dovezile de origine identificate prin numerele VE S 975329, VE S 974507, VE R 779492, VE R 778976, VE R 596040, VE S 591534, VE S 594204, VE S 592337, VE T 46584, VE R 779128 și VE S 972162. Scrisoarea indică drept anexe 26 de file destinate Autorității Vamale a României, 32 de file destinate Autorității Vamale a Italiei și 17 file destinate Autorității Vamale a Spaniei.

41. La data de 23.03.2023, de la Autoritatea Vamală a Italiei (Agenzia delle Dogane e dei Monopoli – Ufficio delle Dogane di Gorizia), către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Serviciul Vamal, a fost expediată scrisoarea oficială nr.5986/RU privind rezultatul verificării ulterioare (*Subsequent verification*) a certificatelor de origine EUR.1 seria VE nr. S 975329, S 974507, R 779492, R 778976 și R 779128, emise pentru exportatorul „Amati" SRL. Prin răspunsul oferit, autoritatea vamală a Italiei a indicat - verificările au stabilit că mărfurile acoperite de toate certificatele „Tonno e filetti in olio di oliva/olio di girasole" (Ton și fileu în ulei de măsline/ulei de floarea-soarelui) au fost produse din pește capturat atât de nave din afara UE, cât și de nave din UE, ulterior amestecate și prelucrate în Spania și vândute pentru export fără nicio posibilitate de a distinge produsul original de produsul din afara UE, conform ANEXEI III LA PROTOCOLUL II § 1 și §2 din art. 4 (LISTA OPERAȚIUNILOR DE TRANSFORMARE SAU DE PROCESARE CARE TREBUIE EFECTUATE ASUPRA MATERIALELOR NEORIGINARE PENTRU CA PRODUSUL FABRICAT SĂ OBȚINĂ STATUTUL DE PRODUS ORIGINAR, din ACORDUL DE ASOCIERE între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte), astfel încât acestea nu pot avea origine preferențială în UE.
42. Potrivit scrisorii nr.28/16-14793 din 03.11.2023, emisă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Departamentul Antifraudă și Conformare, adresată către Șef al Biroului Vamal Nord, se atestă că, ca rezultat al recepționării răspunsului de la Autoritatea Vamală a Italiei nr.5986/RU din 23/03/2023, în vederea neadmiterii expirării termenului de prescripție, Serviciul Vamal a inclus

suplimentar în planul de control operatorul economic „Ferma cu Origini” SRL, pentru efectuarea controlului ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale cu tematica „verificarea corectitudinii beneficierii tratamentului tarifar preferențial.

43. Potrivit Notei de prezentare numărul 114/01 din 17.11.2023, întocmită de către funcționarul vamal Șoldan Olesea din cadrul Serviciului Vamal, Biroul Vamal NORD, Secția control ulterior, s-a efectuat în perioada 13.11.2023 – 17.11.2023, controlul ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale nr.2070I8141 din 02.02.2021, nr.2070I34622 din 15.04.2021, nr.2070I106151 din 18.10.2021 și nr.2070I26585 din 21.03.2022, planificat, la ”Ferma cu origini” S.R.L., în secțiunea - concluzii se indică că, urmare celor expuse anterior, riscul de atribuire incorectă a tratamentului tarifar preferențial se adeverește. Agentul economic „Ferma cu origini” S.R.L a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial, fiind scutit de achitarea taxei vamale 10 %, prevăzută de Nomenclatura Combinată a Mărfurilor a RM, aprobată prin Legea RM nr.172 din 25.07.2014. [...] În adresa „Ferma cu origini” SRL urmează să fie recalculate și încasate drepturi de import în sumă totală de 59578,15 lei (dintre care TV- 49648,96 lei, TVA- 9929,79 lei; majorarea de întârziere va fi calculată, conform prevederilor art.228 Cod Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 și art.129, alin.($2^2$) Cod Vamal al RM nr.1149-XIV din 20.07.2000, la data emiterii deciziei de regularizare.
44. Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, inspectorul principal din cadrul Serviciului Vamal, Biroul Vamal NORD, Secția control ulterior, a efectuat în perioada 13.11.2023 – 17.11.2023 controlul ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale nr.2070I8141 din 02.02.2021, nr.2070I34622 din 15.04.2021, nr.2070I106151 din 18.10.2021 și nr.2070I26585 din 21.03.2022, planificat, la ”Ferma cu origini” SRL. Ca urmare urmează să fie recalculate drepturile de import în sumă de 59578,75 lei, lei (dintre care TV- 49648,96 lei, TVA- 9929,79 lei; majorarea de întârziere va fi calculată, conform prevederilor art.228 Cod Fiscal nr.1163- XIII din 24.04.1997 și art.129, alin.($2^2$) Cod Vamal al RM nr.1149-XIV din 20.07.2000, la data emiterii deciziei de regularizare.
45. Potrivit certificatelor eliberate inițial pentru exportatorul AMATI SRL. și ulterior traduse oficial și prezentate de către autoritatea vamală în cadrul procedurii de control, în cuprinsul casetei nr.14 privind „Rezultatul verificării” se atestă bifarea rubricii corespunzătoare de către autoritatea statului de export

precum că certificatul de origine - nu îndeplinește cerințele privind autenticitatea și exactitatea.

46. SRL"Ferma cu origini" a depus contestație împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, prin care a solicitat admiterea prezentei contestații și anularea acestui proces-verbal.
47. Prin răspunsul numărul 28/25-65 din 04.01.2024, emis de către Biroul Vamal Nord, se atestă că, în urma examinării contestației, autoritatea vamală a indicat faptul că, dezacordul privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, este neîntemeiat.
48. La 28.12.2023 a fost întocmită Decizia de regularizare nr.308 în sumă totală de 83925,94 lei.
49. Nefiind de acord cu Decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023 și cu Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, reclamantul a depus cerere prealabilă solicitând anularea acestora.
50. Potrivit răspunsului numărul nr.28/11-2102 din 16.02.2024, emis la contestația asupra dezacordului cu decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023, autoritatea publică pârâtă a menționat că, decizia dată corespunde prevederilor legale în vigoare, iar contestația se respinge ca neîntemeiată.
51. Ulterior, avocatul Tampei Tatiana în interesele SRL"Ferma cu origini" s-a adresat în instanța de judecată privind anularea actelor administrative.

## LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

### a) Considerente și principii procesuale generale

52. Conform prevederilor art.218 Codul administrativ, *Examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat*

*cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ*.

53. Conform prevederilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege; alin.(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor; alin.(3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.
54. Potrivit art.189 alin.(1) Codul administrativ, *Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ*.
55. Prin prisma Codului administrativ, instanța de judecată, nu verifică numai legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii unui act administrativ, operațiuni administrative, realizarea dreptului discreționar.
56. Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care consacră nemijlocit dreptul discreționar al autorității publice și modul de operare a acestuia (1) *În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale*.
57. Potrivit prevederilor art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *Anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).*

**b) Aplicarea în timp a legislației**

58. Instanța de judecată constată că, soluționării acțiunii înaintate și pentru a aprecia legalitatea acțiunilor autorității vamale, instanța de judecată urmează să aplice cadrul legal incident în funcție de momentul în care au avut loc faptele relevante și anume: cu privire la regimul juridic aplicabil la momentul vămuirii mărfii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, se va avea în vedere Legea nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, Codul vamal nr.1149/2000, inclusiv cu privire la aspectele procesuale și materiale legate de emiterea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023 și a Deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023 emise de Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal în urma controlului ulterior, or, la caz suntem în prezența unui control ulterior finalizat până la data intrării în vigoare a Codului vamal nou nr. 95 din 24.08.2021 în vigoare din 1 ianuarie 2024. La caz, controlul ulterior a fost realizat și finalizat integral în perioada 13.11.2023 – 17.11.2023, fiind pe deplin incidente normele materiale și procedurale ale Codului Vamal nr.1149/2000, ale Legii nr.1380/1997, Hotărârii Guvernului nr.1000 din 17.10.2018.

59. Suplimentar, la caz, instanța de judecată, având în vedere obiectul litigiului, va aplica cadrul normativ internațional relevant - Acord de asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora și Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene.

**c) Legislația aplicabilă**

60. Conform anexei nr.10 la Ordinul Serviciului Vamal nr.346 din 24.12.2009 Referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarațiilor vamale în detaliu (în vigoare până la 31.12.2021 inclusiv la momentul depunerii declarațiilor vamale și la momentul indicării preferinței tarifare) *preferința tarifară 200, reprezintă scutirea acordată conform Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 şi ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18.07.2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană*.

61. Conform prevederilor art.15 pct.1, Titlul V, din Protocolul II din Acord de asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte, *Produsele originare dintr-o parte beneficiază, la importul în cealaltă parte, de dispoziţiile prezentului acord la prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: (a) un certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1, al cărui model este prezentat în anexa III la prezentul protocol; (b) în cazurile prevăzute la articolul 21 alineatul (1), o declaraţie (denumită în continuare "declaraţie de origine"), întocmită de exportator pe o factură, un bon de livrare sau pe orice alt document comercial care descrie produsele respective într-o măsură suficient de detaliată pentru a permite identificarea acestora. Textul declaraţiei de origine figurează în anexa IV la prezentul protocol*.
62. Potrivit art.16 Titlul V, din Protocolul II din din ACORD DE ASOCIERE între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte (DEFINIŢIA NOŢIUNII DE "PRODUSE ORIGINARE" ŞI METODELE DE COOPERARE ADMINISTRATIVĂ), pct.1-5, *1. Certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1 se eliberează de către autorităţile vamale ale părţii exportatoare la cererea scrisă a exportatorului sau, sub responsabilitatea acestuia, a reprezentantului său autorizat. 2. În acest scop, exportatorul sau reprezentantul autorizat al acestuia completează atât certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1, cât şi formularul de cerere, ale căror modele figurează în anexa III la prezentul protocol. Aceste formulare se completează în una dintre limbile în care este întocmit prezentul acord şi în conformitate cu dispoziţiile legislaţiei naţionale a ţării exportatoare. Dacă formularele se completează de mână, ele trebuie completate cu cerneală şi cu litere de tipar. Descrierea produselor se face la rubrica destinată acestui scop, fără a se lăsa spaţii libere între rânduri. În cazul în care rubrica nu se completează integral, trebuie să se traseze o linie orizontală sub ultimul rând al descrierii, spaţiul liber fiind barat. 3. Exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1 trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităţilor vamale din partea exportatoare în care se eliberează certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1, toate documentele corespunzătoare care dovedesc caracterul originar al produselor respective, precum şi îndeplinirea*

*tuturor celorlalte condiţii prevăzute în prezentul protocol. 4. Fără a aduce atingere dispoziţiilor alineatului (5), un certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1 se eliberează de către autorităţile vamale dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau din Republica Moldova, în cazul în care produsele respective pot fi considerate ca produse originare din Uniunea Europeană sau din Republica Moldova şi îndeplinesc celelalte condiţii prevăzute în prezentul protocol. 5. Autorităţile vamale care eliberează certificatele de circulaţie a mărfurilor EUR.1 iau toate măsurile necesare pentru a verifica statutul de produse originare al mărfurilor şi îndeplinirea celorlalte condiţii prevăzute în prezentul protocol. În acest scop, acestea au dreptul să solicite orice dovadă şi să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră adecvat. Autorităţile vamale trebuie, de asemenea, să se asigure că formularele menţionate la alineatul (2) sunt completate în mod corespunzător. În special, acestea verifică dacă spaţiul rezervat descrierii produselor a fost completat astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă.*

63. Conform art.21, alin.(1) și alin.(5) Apendicelui I la Convenția PEM, *Condiţiile de întocmire a unei declaraţii de origine sau a unei declaraţii de origine EUR-MED (1) Declaraţia de origine sau declaraţia de origine EUR-MED prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (c) poate fi întocmită: (a) de către un exportator autorizat în sensul articolului 22; sau (b) de orice exportator pentru orice transport constând în unul sau mai multe pachete care conţin produse originare a căror valoare totală nu depăşeşte 6 000 EUR. (5) Exportatorul care întocmeşte o declaraţie de origine sau o declaraţie de origine EUR-MED trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităţilor vamale ale părţii contractante exportatoare, toate documentele necesare care fac dovada caracterului originar al produselor respective, precum şi a îndeplinirii celorlalte condiţii prevăzute de prezenta convenţie.*
64. Potrivit prevederilor art.18 alin.(1) a Legii nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), *Ţara de origine a mărfii se determină în scopul efectuării unor măsuri tarifare şi netarifare orientate spre reglementarea introducerii mărfurilor pe teritoriul vamal şi scoaterii acestora de pe acest teritoriu.*
65. Potrivit apendicelui I, Titlu II la Convenția PEM - DEFINIREA NOŢIUNII DE "PRODUSE ORIGINARE", art.2 alin.(1) lit.(a) *În scopul punerii în aplicare a*

*acordului relevant, se consideră că următoarele produse sunt originare dintr-o parte contractantă atunci când sunt exportate către o altă parte contractantă: produsele obţinute integral în partea contractantă în sensul articolului 4*; iar potrivit art.4 alin.(1) lit.f), *Următoarele sunt considerate ca fiind obţinute integral într-o parte contractantă atunci când sunt exportate către o altă parte contractantă: produsele de pescuit maritim şi alte produse obţinute din mare în afara apelor teritoriale ale părţii contractante exportatoare de către navele sale*.

66. Conform apendicelui I, Titlu II, art.27 și 28 la Convenția PEM, Articolul 27 - documente justificative - *Documentele menţionate la articolul 16 alineatul (3) şi la articolul 21 alineatul (5), menite să ateste faptul că produsele care fac obiectul unui certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED ori al unei declaraţii de origine sau al unei declaraţii de origine EUR-MED pot fi considerate produse originare dintr-o parte contractantă şi îndeplinesc celelalte condiţii ale prezentei convenţii, pot consta, inter alia, în: 1. dovada directă a operaţiunilor efectuate de exportator sau de furnizor pentru a obţine mărfurile respective, conţinută, de exemplu, în conturile sale sau în contabilitatea sa internă; 2. documente care atestă caracterul originar al materialelor utilizate, emise sau întocmite în partea contractantă în cauză, atunci când aceste documente sunt utilizate în conformitate cu legislaţia naţională; 3. documente care dovedesc prelucrarea sau transformarea materialelor în partea contractantă în cauză, emise sau întocmite în respectiva parte contractantă, atunci când aceste documente sunt utilizate în conformitate cu legislaţia naţională; 4. certificate de circulaţie a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED ori declaraţii de origine sau declaraţii de origine EUR-MED care atestă caracterul originar al materialelor utilizate, emise sau întocmite în părţile contractante conform prezentei convenţii; 5. dovezi corespunzătoare cu privire la transformarea sau prelucrarea suferită în afara părţii contractante în cauză în conformitate cu articolul 11, care atestă respectarea condiţiilor prevăzute la articolul respectiv*. Articolul 28 Păstrarea dovezii de origine, a declaraţiei furnizorului şi a documentelor justificative - *(1) Exportatorul care solicită emiterea unui certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED trebuie să păstreze documentele menţionate la articolul 16 alineatul (3) timp de cel puţin trei ani. (2) Exportatorul care întocmeşte o declaraţie de origine sau o declaraţie de origine EUR-MED trebuie să păstreze timp de cel*

*puţin trei ani copia acestei declaraţii de origine, precum şi documentele menţionate la articolul 21 alineatul (5). (3) Autorităţile vamale din partea contractantă exportatoare care emit un certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED trebuie să păstreze formularul de cerere menţionat la articolul 16 alineatul (2) timp de cel puţin trei ani. (4) Autorităţile vamale din partea contractantă importatoare trebuie să păstreze timp de cel puţin trei ani certificatele de circulaţie a mărfurilor EUR.1 şi EUR-MED, declaraţiile de origine şi declaraţiile de origine EUR-MED care le sunt prezentate.*

67. Conform art.19 a Legii nr.380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), *(1) Drept ţară de origine a mărfii se consideră ţara în care ea a fost obţinută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de prezenta lege şi de acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte. (2) Drept ţară de origine a mărfii pot fi considerate şi un grup de ţări, o uniune vamală de ţări, o parte a ţării, în cazul în care este necesar de a le evidenţia în scopul determinării originii mărfii. (3) La stabilirea criteriilor de determinare a ţării de origine a mărfii, preferinţă se acordă criteriilor stipulate în acordurile de comerţ liber ratificate de Republica Moldova. În celelalte cazuri se aplică prevederile legislaţiei naţionale.* În temeiul art.24 alin.(3) a Legii menționate supra, *În cazul în care se pune la îndoială autenticitatea certificatului de origine a mărfii sau a datelor ce se conţin în el, autoritatea vamală este în drept să se adreseze organelor care au eliberat certificatul sau organizaţiilor specializate ale ţării menţionate ca ţară de origine a mărfii pentru a obţine date suplimentare sau precizări.*
68. Potrivit art.24[1] a Legii nr.1380 din 20.11.1997, alin.(1) *Declaraţia de origine a mărfii trebuie să confirme originea acesteia din ţara respectivă şi să conţină textul stabilit în acordurile de comerţ liber ratificate de Republica Moldova.*
69. Conform prevederilor art.1 alin.62 Codul Vamal nr.1149/2000 (în vigoare la momentul constituirii juridice) *culoar de control vamal – circuitul automatizat bazat pe analiza de risc, care trebuie urmat de declaraţia vamală pe durata procesului de control vamal. Fiecare culoar reprezintă un nivel de control care trebuie aplicat unei declaraţii vamale, după cum urmează: - culoarul verde – culoarul de control vamal care permite acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar şi fizic, aplicînd validarea automată a declaraţiei vamale.*

70. Conform prevederilor art.$181^1$ alin.(1) Codul Vamal nr.1149/2000 (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislaţiei şi confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta.*
71. Conform prevederilor art.$202^2$ alin.(1) Codul Vamal nr.1149/2000 (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Reverificarea declaraţiei vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior şi constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii şi caracterului complet al informaţiilor furnizate într-o declaraţie vamală, precum şi a existenţei şi conformităţii documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinaţie vamală, a altor documente aferente operaţiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuţii de administrare fiscală sau alte instituţii şi persoane.*
72. Conform prevederilor art.$202^3$ alin.(2) Codul Vamal nr.1149/2000 (în vigoare la momentul constituirii juridice), *În cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are următoarele drepturi:* lit.e) *să calculeze şi să încaseze la bugetul public naţional, în conformitate cu legislaţia în vigoare, obligaţiile vamale constatate.*
73. Potrivit art.$202^7$ Codul Vamal nr.1149/2000, alin.(1) *Organele vamale pot determina cuantumul obligaţiei vamale, precum şi decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informaţiilor de care dispun în următoarele cazuri: lit.f) obţinerea documentelor solicitate în cadrul unei cereri de asistenţă administrativă internaţională.*
74. Potrivit art.$202^9$ Codul Vamal nr.1149/2000 alin.(4) *Procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat reverificarea declaraţiei vamale, în care se consemnează rezultatele controlului. În procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale se vor descrie obiectiv, clar şi exact încălcările legislaţiei şi măsurile de politică economică cu referire la informaţiile, datele, documentele probatorii, fiind indicate actele normative încălcate;* alin.(5) *În baza actului de audit postvămuire/procesului-verbal de reverificare a declaraţiei vamale, organele vamale întreprind măsuri de calculare şi încasare a obligaţiilor vamale constatate, conform procedurii stabilite de legislaţie;* alin.(6) *Rezultatele*

*controlului ulterior prin audit postvămuire sau reverificarea declaraţiei vamale pot fi contestate de către persoana controlată, în conformitate cu procedurile stabilite de legislaţie.*

75. Conform prevederilor art.$127^{11}$ alin.(1) Codul Vamal nr.1149/2000 (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Obligaţia vamală apare, atît la import cît şi la export, şi în următoarele cazuri: a) cînd, ulterior efectuării operaţiunilor de vămuire şi acordării liberului de vamă, se constată că informaţiile cuprinse în declaraţia vamală au condus la stabilirea unei obligaţii vamale diminuate.*
76. Conform prevederilor art.$127^{13}$ alin.(1) Codul Vamal nr.1149/2000 (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care serveşte drept dovadă a apariţiei şi/sau anulării obligaţiei vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus şi a măsurilor de politică economică şi care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoştinţă plătitorului vamal.*
77. Potrivit atr.31 Apendicele I din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, *Pentru a garanta o aplicare corectă a prezentei convenții, părțile contractante își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, la verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.l și EUR-MED, a declarațiilor de origine și a declarațiilor de origine EUR-MED, precum și a exactității informațiilor furnizate în aceste documente.*
78. Potrivit art.32 din aceiași Convenții (1) *Verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează prin sondaj sau de fiecare dată când autorităţile vamale ale părţii contractante importatoare au îndoieli justificate cu privire la autenticitatea acestor documente, la caracterul originar al produselor respective sau la respectarea celorlalte condiţii ale prezentei convenţii. (2) În scopul punerii în aplicare a dispoziţiilor alineatului (1), autorităţile vamale ale părţii contractante importatoare înapoiază certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED şi factura, dacă a fost prezentată, declaraţia de origine sau declaraţia de origine EUR-MED sau o copie a acestor documente autorităţilor vamale din partea contractantă exportatoare, indicând, după caz, motivele pentru care solicită verificarea. În sprijinul cererii de verificare trebuie furnizate orice documente şi informaţii obţinute care sugerează că declaraţiile făcute pe dovada de origine sunt inexacte. (3)*

*Verificarea este efectuată de autorităţile vamale ale părţii contractante exportatoare. În acest sens, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi şi să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră necesar. (4) În cazul în care decid să suspende acordarea tratamentului preferenţial produselor în cauză până la obţinerea rezultatelor verificării, autorităţile vamale din partea contractantă importatoare acordă importatorului liberul de vamă pentru produsele respective, sub rezerva oricăror măsuri de precauţie considerate necesare. (5) Autorităţile vamale care solicită verificarea sunt informate în cel mai scurt timp cu privire la rezultatele acesteia. Rezultatele trebuie să indice clar dacă documentele sunt autentice şi dacă produsele în cauză pot fi considerate produse originare din una dintre părţile contractante şi îndeplinesc celelalte condiţii ale prezentei convenţii. (6) Dacă există îndoieli justificate şi în lipsa unui răspuns în termen de zece luni de la data cererii de verificare sau dacă răspunsul nu conţine informaţii suficiente pentru a determina autenticitatea documentului respectiv sau originea reală a produselor, autorităţile vamale solicitante refuză, cu excepţia unor circumstanţe excepţionale, acordarea tratamentului preferenţial.*

79. În conformitate cu Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale nr.1000 din 17.10.2018, pct.1) *Activitatea de analiză a riscurilor, de planificare şi realizare a controlului ulterior constă într-un ansamblu de metode şi operaţiuni de organizare şi realizare a controlului, precum şi de valorificare a rezultatelor acestuia, şi se exercită de către organele vamale prin subdiviziunea de control ulterior din cadrul aparatului central al Serviciului Vamal şi prin subdiviziunile teritoriale de control ulterior din cadrul birourilor vamale, precum şi, la necesitate, în comun cu alte subdiviziuni şi/sau organe de control.* Pct.2) *Activitatea de control ulterior se organizează şi se desfăşoară în baza politicii de control anuale şi a planurilor anuale de control, realizate în urma aplicării studiilor de analiză a riscurilor şi aprobate de conducerea Serviciului Vamal, precum şi în baza controalelor inopinate.* Pct.50. *Activitatea de reverificare a declaraţiilor vamale se organizează în baza unor planuri de control anuale, realizate în urma aplicării studiilor de analiză de risc şi aprobate de conducerea Serviciului Vamal, dar şi pe baza culoarului albastru de control vamal.*

80. Potrivit Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale nr.1000 din 17.10.2018, pct.92 *Procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale este un act procedural care se gestionează conform procedurii stabilite pentru actul de audit postvămuire, în care se consemnează iregularităţile constatate, normele încălcate, valoarea obligaţiilor vamale în situaţiile în care s-a constatat apariţia suplimentară a acestora;* pct.110 *Procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale este un act procedural care se gestionează conform procedurii stabilite pentru actul de audit postvămuire, potrivit prezentului Regulament. Acesta se întocmeşte în cazul reverificării unei sau mai multor declaraţii vamale ce se soldează cu constatarea încălcărilor legislaţiei şi deţine acelaşi statut juridic ca şi actul de audit postvămuire. Formularul procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale este prezentat în anexa nr.14; (...)* pct.111 *Constatările din procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale vor servi drept temei pentru emiterea deciziei de regularizare, după caz;* pct.121 *Pe baza actului de audit postvămuire, a procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale, precum şi a notei de constatare, după caz, în conformitate cu prevederile Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, se emite decizia de regularizare (...).*
81. Potrivit Hotărârii Guvernului cu privire la regulile de origine a mărfurilor nr.1599 din 13.12.2002, Capitolul V, pct.37 (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Organele vamale ale Republicii Moldova (în continuare organele vamale) sînt abilitate cu dreptul verificării certificatului de origine, declaraţiei de origine sau declaraţiei furnizorului/declaraţiei pe termen lung a furnizorului a mărfurilor importate în Republica Moldova.*
82. Potrivit prevederilor pct.3 alin.(1) lit.a) din Ordinul Serviciului Vamal nr.333-o din 31.07.2014 cu privire la formularul, modul de completare şi utilizare a decizie de regularizare, (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Decizia de regularizare, ca titlu executoriu, se va emite în cazurile: a) apariţiei obligaţiei vamale în temeiul art. 127, $127^2$ — $127^{12}$ din Codul vamal, inclusiv în situaţia în care lipseşte declaraţia vamală în detaliu, declaraţia sumară sau formularul tipizat TV-14.*
83. Potrivit ordinului cu privire la aprobarea Metodologiei de prelucrare a declaraţiei vamale în detaliu nr.480-O din 18.12.2006 alin.(1) lit.g) *culoar de control vamal – grupare realizată pe baza unor criterii de selectivitate*

*predefinite, care determină aplicarea unor tipuri de control vamal diferite în procesul de control vamal a mărfurilor; h) culoarul verde de control vamal – culoarul de control vamal care determină acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar şi fizic; i) culoarul galben de control vamal – culoarul de control vamal care determină acordarea liberului de vamă după efectuarea obligatorie a controlului documentar; j) culoarul roşu de control vamal – culoarul de control vamal, care determină acordarea liberului de vamă după efectuarea obligatorie a controlului documentar şi fizic.*

84. Conform prevederilor art.129 Cod Vamal nr.1149/2000 (în vigoare la momentul constituirii juridice), *(2) Pentru fiecare zi de întîrziere a plăţii drepturilor de import şi de export se încasează o penalitate în mărimea stabilită de Codul fiscal, cu excepţiile prevăzute de lege. (2[1]) Calcularea majorării de întîrziere (penalităţii) şi reflectarea acesteia în fişa de evidenţă a plătitorului vamal se efectuează lunar. (2[2]) Pentru sumele obligaţiei vamale stabilite în procesul controlului ulterior sau în urma recalculării drepturilor de import şi de export, majorarea de întîrziere se calculează pentru perioada de cînd sumele obligaţiilor vamale respective urmau să fie achitate şi pînă la data stingerii acestora. Înscrierea în fişa de evidenţă a plătitorului vamal a majorării de întîrziere calculate în procesul controlului ulterior sau ca rezultat al recalculării drepturilor de import şi de export se efectuează în baza deciziei de regularizare.*

**MOTIVAREA INSTANȚEI**

85. Primordial, instanța de judecată constată că, potrivit materialelor cauzei, SRL „Ferma cu origini” a depus pentru vămuirea mărfurilor declarațiile vamale în detaliu nr.2070I8141 din 02.02.2021, nr.2070I15448 din 22.02.2021, nr.2070I34622 din 15.04.2021, nr.2070I106151 din 18.10.2021 și nr.2070I26585 din 21.03.2022, prin care a solicitat plasarea mărfurilor în regim vamal 4000 „Import definitiv”, cu beneficierea tratamentului tarifar preferențial pentru produse declarate ca fiind originare din Uniunea Europeană, în baza certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 seria VE nr.S975329, S974507, R779492, R778976 și R779128, eliberate pentru exportatorul „AMATI” S.R.L.. Declarațiile vamale au fost stocate în Sistemul Informațional Integrat Vamal „ASYCUDA World” și validate pe culoarul verde de control vamal, ceea ce a

permis acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar și fizic al mărfurilor.

86. Instanța reține că, în prezenta cauză, temeiul emiterii deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023 l-a constituit controlul ulterior efectuat de către Biroul Vamal Nord asupra corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial pentru mărfurile importate în baza declarațiilor vamale sus-menționate. În cadrul acestui control, autoritatea vamală a constatat că, documentele prezentate inițial pentru justificarea originii preferențiale a mărfurilor nu mai puteau fundamenta menținerea tratamentului tarifar preferențial, întrucât, în urma verificării ulterioare realizate prin mecanismul cooperării administrative internaționale, autoritatea vamală a statului exportator a infirmat exactitatea/ (puterea de a confirma originea mărfii) certificatelor de origine prezentate la import.
87. Din conținutul actelor administrative contestate rezultă că autoritatea vamală a apreciat că, reclamanta a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial acordat produselor declarate ca fiind originare din Uniunea Europeană, întrucât verificarea ulterioară efectuată de autoritățile competente ale Republicii Italiene a demonstrat că certificatele de circulație EUR.1 prezentate la momentul importului nu întrunesc cerințele privind exactitatea acestora fiind incorecte și nu confirmă originea mărfii. În aceste condiții, organul vamal a procedat la recalcularea drepturilor de import și la emiterea Deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, precum și a actelor procedurale aferente.
88. Instanța reiterează că, Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, precum și dispozițiile Protocolului II la Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană consacră expres mecanismul cooperării administrative dintre autoritățile vamale ale statelor contractante, oferind acestora posibilitatea verificării ulterioare a autenticității dovezilor de origine și a caracterului originar al mărfurilor pentru care a fost solicitat tratament tarifar preferențial. Același mecanism conferă autorităților vamale dreptul de a refuza acordarea ori menținerea tratamentului tarifar preferențial atunci când rezultatul verificării infirmă autenticitatea certificatului de origine sau caracterul originar al mărfurilor.
89. Materialele dosarului atestă că, la data de 23.03.2023, Agenzia delle Dogane e dei Monopoli – Ufficio delle Dogane di Gorizia, în cadrul procedurii de

asistență administrativă internațională, a transmis Serviciului Vamal al Republicii Moldova scrisoarea oficială nr.5986/RU privind rezultatul verificării ulterioare a certificatelor EUR.1 seria VE nr.S975329, S974507, R779492, R778976 și R779128, emise pentru exportatorul „AMATI" S.R.L.. Ulterior, în baza informațiilor recepționate de la autoritatea italiană și pentru evitarea intervenirii termenului de prescripție, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a dispus includerea suplimentară a SRL „Ferma cu origini" în planul de control ulterior, în vederea verificării corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial.

90. Examinând înscrisurile anexate la dosar, instanța constată din conținutul acestor înscrisuri, inclusiv din traducerile oficiale depuse la dosar, rezultă în mod expres că autoritatea vamală italiană a bifat rubrica potrivit căreia certificatul nu îndeplinește cerințele privind autenticitatea și exactitatea, făcând trimitere la observațiile anexate.
91. Instanța de judecată apreciază că, rezultatul verificării ulterioare efectuate de autoritatea vamală italiană are o valoare probatorie determinantă în soluționarea prezentului litigiu. Spre deosebire de situațiile în care autoritatea statului exportator comunică imposibilitatea confirmării originii preferențiale a mărfurilor ca urmare a lipsei documentelor justificative, în prezenta cauză autoritatea vamală competentă a consemnat expres, în rubrica destinată rezultatului verificării certificatelor EUR.1, că, acestea nu îndeplinesc cerințele privind autenticitatea și exactitatea**.** Prin urmare, nu ne aflăm în prezența unei simple incertitudini asupra originii mărfurilor, ci în fața unei constatări oficiale prin care însăși autoritatea emitentă infirmă aptitudinea juridică a certificatelor de a servi drept dovadă valabilă a originii preferențiale.
92. Instanța consideră necesar să sublinieze că, esența certificatului EUR.1 constă în faptul că acesta reprezintă dovada oficială a originii preferențiale a mărfurilor numai în măsura în care autenticitatea și exactitatea informațiilor cuprinse în acesta sunt confirmate de autoritatea competentă a statului exportator. Eliberarea certificatului se realizează în baza informațiilor și documentelor prezentate de exportator, iar autoritatea vamală a statului exportator păstrează competența exclusivă de a verifica ulterior dacă documentul eliberat corespunde realității și dacă mărfurile îndeplinesc condițiile prevăzute de regulile de origine preferențiale. Din acest motiv, atât exportatorul, cât și importatorul cunosc sau trebuie să cunoască faptul că certificatul EUR.1 poate face obiectul unei

verificări ulterioare, iar beneficiul tratamentului tarifar preferențial este unul condiționat de confirmarea ulterioară a autenticității și exactității dovezii de origine.

93. În consecință, odată ce autoritatea vamală italiană, în exercitarea competențelor sale, a consemnat expres că certificatele prezentate nu îndeplinesc cerințele privind exactitatea, caracterul confirmativ al originii mărfii, autoritatea vamală a Republicii Moldova nu mai putea menține tratamentul tarifar preferențial acordat la momentul importului. Instanța reține că procedura de cooperare administrativă internațională are tocmai rolul de a permite autorităților vamale din statul de import să stabilească, pe baza informațiilor furnizate de autoritatea competentă a statului exportator, dacă dovada de origine își păstrează puterea juridică. Or, în prezenta cauză, rezultatul verificării ulterioare infirmă caracterul probator al certificatelor EUR.1 prezentate de reclamantă.
94. Instanța de judecată reține că, verificarea ulterioară a certificatelor EUR.1 este efectuată de autoritatea vamală a statului care le-a emis. Prin urmare, concluziile formulate de autoritatea vamală italiană cu privire la exactitatea și caracterul confirmativ sau neconfirmativ al originii mărfii, a certificatelor prezentate de reclamantă constituie rezultatul procedurii de cooperare administrativă dintre autoritățile vamale și urmează a fi luate în considerare de autoritatea vamală a Republicii Moldova la stabilirea regimului tarifar aplicabil mărfurilor importate.
95. Totodată, instanța apreciază că, simplul fapt al prezentării certificatelor EUR.1 la momentul importului nu este suficient pentru menținerea tratamentului tarifar preferențial. În cazuri de identificare a situațiilor de risc, efectele și puterea probatorie a acestor certificate pot fi verificate în cadrul verificării ulterioare prevăzute de legislația vamală și de acordurile internaționale aplicabile.
96. În cauza dedusă judecății, autoritatea vamală italiană a consemnat expres în rezultatul verificării că certificatele EUR.1 nu confirmă originea preferențială a mărfii. În aceste condiții, autoritatea vamală a Republicii Moldova a fost îndreptățită să considere că nu mai sunt întrunite condițiile pentru acordarea tratamentului tarifar preferențial și să procedeze la recalcularea drepturilor de import.
97. Prin urmare, instanța constată că SRL „Ferma cu origini” a beneficiat de tratament tarifar preferențial la momentul importului exclusiv în considerarea certificatelor EUR.1 prezentate odată cu declarațiile vamale. Ulterior însă, ca

rezultat al procedurii de verificare efectuate prin intermediul cooperării administrative dintre autoritățile vamale ale Republicii Moldova și Republicii Italiene, aceste certificate nu au mai fost recunoscute ca îndeplinind cerințele privind exactitatea și caracterul confirmativ al originii mărfii. În aceste condiții, autoritatea vamală a procedat în mod justificat la recalcularea drepturilor de import și la emiterea actelor administrative contestate.

98. Este esențial și determinant la caz de explicat că, esența certificatului de origine presupune că, acesta este eliberat în baza declarației exportatorului inclusă în certificat, precum că produsul este originar din UE. Atât exportatorul cât și importatorul conștientizează și cunosc despre posibilitatea organelor vamale de a efectua un control de reverificare în cadrul analizei de risc și să solicite acte suplimentare pentru confirmarea originii mărfii. Astfel, exportatorul urmează să păstreze toate actele necesare în sensul confirmării originii mărfii și să le prezinte la solicitarea organului vamal din țara de export în cadrul asistenței internaționale inițiate de organul vamal de import. În cazul în care exportatorul nu confirmă originea mărfii indicate în certificatul de origine, aceasta presupune că acesta nu confirmă declarația sub propria răspundere expusă în certificatul de origine eliberat. Pe cale de consecință, organul vamal din țara de export menționează în răspunsul către organele vamale a țării de import că, într-adevăr, certificatul de origine este autentic, eliberat în baza declarației sub propria răspundere a exportatorului (declarație indicată în rubrica 12 a certificatului EUR.1) însă, ca urmare a controlului realizat, această declarației a originii mării nu s-a confirmat de către exportator prin prezentarea actelor relevante și necesare.

99. Mai mult ca atât, prin răspunsul oferit, autoritatea vamală a Italiei nu doar s-a limitat la faptul că exportatorul nu a prezentat acte care să confirme declarația de origine a mărfii ci a efectuat nemijlocit verificări pe care le-a expus în răspunsul oferit la 23.03.2023, și anume - verificările au stabilit că mărfurile acoperite de toate certificatele „Tonno e filetti in olio di oliva/olio di girasole” (Ton și fileu în ulei de măsline/ulei de floarea-soarelui) au fost produse din pește capturat atât de nave din afara UE, cât și de nave din UE, ulterior amestecate și prelucrate în Spania și vândute pentru export fără nicio posibilitate de a distinge produsul original de produsul din afara UE, conform ANEXEI III LA PROTOCOLUL II § 1 și §2 din art. 4 (LISTA OPERAȚIUNILOR DE TRANSFORMARE SAU DE PROCESARE CARE

TREBUIE EFECTUATE ASUPRA MATERIALELOR NEORIGINARE PENTRU CA PRODUSUL FABRICAT SĂ OBȚINĂ STATUTUL DE PRODUS ORIGINAR, din ACORDUL DE ASOCIERE între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte), astfel încât acestea nu pot avea origine preferențială în UE.

100. Instanța de judecată reține că, în speță, împrejurările care au determinat efectuarea controlului ulterior și emiterea actelor administrative contestate au intervenit ulterior acordării liberului de vamă și nu erau cunoscute autorității vamale la momentul validării declarațiilor vamale. Reverificarea declarațiilor vamale nu a fost determinată de o simplă reconsiderare a situației juridice deja examinate de organul vamal, ci de apariția unor informații noi, relevante și necunoscute la momentul efectuării formalităților vamale, care influențau în mod direct existența dreptului de a beneficia de tratament tarifar preferențial.

101. Circumstanțele noi care au stat la baza inițierii controlului ulterior au avut la bază analiza de risc inițiată și realizată de către organul vamal în baza datelor privind situațiile de risc, fundamentate ulterior pe informațiile obținute în cadrul măsurilor de asistență administrativă internațională între organele vamale a Republicii Moldova și a Italiei în materia verificării originii mărfii. Cu titlu de consecință a procedurii administrative de analiză a situației de risc a fost inițiat și realizat controlul ulterior pe caz.

102. Instanța precizează că, controlul ulterior reglementat de legislația vamală nu reprezintă un mecanism prin care autoritatea vamală revine arbitrar asupra propriilor constatări, ci o procedură expres prevăzută de lege, destinată verificării exactității operațiunilor vamale în situația apariției unor informații suplimentare ori a identificării unor riscuri care nu au putut fi constatate la momentul acordării liberului de vamă. Prin urmare, actele administrative contestate nu au fost emise ca urmare a unei simple schimbări de opinie a organului vamal, ci în temeiul unor elemente de fapt noi, comunicate oficial de autoritatea competentă a statului exportator.

103. Instanța de judecată va respinge inclusiv argumentul reprezentantului reclamantului referitor la faptul că, acesta nu a avut acces la informația privind confirmarea/ infirmarea originii mărfii care a fost utilizată de către autoritățile vamale în cadrul procedurii administrative de asistență internațională, or, aceste acte nu vizează altceva decât raporturilor juridice contractuale dintre vânzător/

exportator din Italia și reclamantul/ cumpărător/ importator din Republica Moldova, iar părțile contractante sunt subiecții primari ai acestor raporturi, subiecți care dețin sau trebuie să dețină toată informația care se referă la originea mărfii.

104. Totodată, instanța constată că, potrivit art.1 alin.(62) din Codul vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000, culoarul de control vamal reprezintă circuitul automatizat bazat pe analiza de risc, fiecare culoar determinând nivelul controlului aplicabil declarației vamale. În conformitate cu dispozițiile legale menționate, culoarul verde reprezintă culoarul de control care permite acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar și fizic, prin validarea automată a declarației vamale.

105. Aceleași reguli sunt dezvoltate și prin Ordinul Serviciului Vamal nr.480-O din 18.12.2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu, care stabilește că declarațiile selectate pe culoarul verde sunt validate automat, fără verificarea documentelor justificative și fără controlul fizic al mărfurilor, spre deosebire de culoarul galben, care presupune efectuarea controlului documentar, sau culoarul roșu, care implică atât controlul documentar, cât și controlul fizic al mărfurilor.

106. Raportând aceste dispoziții la circumstanțele cauzei, instanța constată că declarațiile vamale depuse de SRL „Ferma cu origini” au fost validate pe culoarul verde de control vamal, ceea ce înseamnă că, la momentul importului, autoritatea vamală nu a efectuat o verificare documentară individualizată a certificatelor EUR.1 și nici nu a examinat autenticitatea acestora, validarea intervenind automat, în baza mecanismului de selectivitate instituit de sistemul informațional vamal, inclusiv având în vedere că, la momentul importului mărfii, declarația de origine a exportatorului indicată în pct.12 din certificatele de origine, nu era pusă la îndoială sau combătută prin probe sau analiza de risc, fapte care au intervenit ulterior. În aceste condiții, funcționarul vamal nu dispunea de informații care să infirme autenticitatea documentelor prezentate de importator și nici nu exista vreun element obiectiv care să justifice refuzul acordării tratamentului tarifar preferențial. Validarea automată a declarațiilor vamale pe culoarul verde nu exclude și nici nu limitează competența organului vamal de a efectua ulterior verificări în condițiile prevăzute de legislația vamală și de tratatele internaționale aplicabile, atunci când sunt recepționate informații

noi care pun sub semnul întrebării autenticitatea documentelor prezentate la import.

107. Instanța mai reține că, includerea SRL „Ferma cu origini” în planul de control ulterior nu a fost una arbitrară, ci s-a realizat în baza scrisorii nr.28/16-14793 din 03.11.2023, emisă de Departamentul Antifraudă și Conformare al Serviciului Vamal, prin care Biroul Vamal Nord a fost informat despre rezultatele verificării comunicate de autoritatea vamală italiană și despre necesitatea efectuării controlului ulterior, în vederea evitării expirării termenului de prescripție și a verificării corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial. Prin urmare, controlul ulterior efectuat în perioada 13.11.2023–17.11.2023 s-a desfășurat în baza unei proceduri administrative expres prevăzute de lege și fundamentate pe informații oficiale provenite de la autoritatea competentă a statului exportator.

108. Ca urmare a controlului ulterior efectuat, autoritatea vamală a întocmit Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, în care au fost consemnate constatările referitoare la neîndeplinirea condițiilor pentru menținerea tratamentului tarifar preferențial, fiind stabilită necesitatea recalculării drepturilor de import aferente declarațiilor vamale supuse verificării. În baza acestor constatări, la data de 28.12.2023 a fost emisă Decizia de regularizare nr.308, prin care au fost individualizate obligațiile vamale suplimentare și majorările de întârziere aferente, în cuantum total de 83.925,94 lei.

109. În acest context, instanța apreciază că Procesul-verbal de reverificare nr.114/02 din 17.11.2023 constituie actul procedural prin care au fost consemnate rezultatele controlului ulterior și fundamentul factual al emiterii Deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023. Acesta nu stabilește prin el însuși obligații vamale autonome, ci reflectă constatările tehnice și juridice rezultate în urma verificărilor efectuate de autoritatea vamală, care au fost ulterior valorificate prin emiterea actului administrativ individual producător de efecte juridice.

110. Instanța de judecată reține că, constatările consemnate în Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023 au constituit suportul factual și juridic al emiterii Deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, autoritatea vamală valorificând rezultatele controlului ulterior în vederea stabilirii drepturilor de import neachitate la momentul plasării

mărfurilor în regim vamal de import definitiv. Astfel, procesul-verbal nu reprezintă un act administrativ autonom prin care s-ar constitui obligații vamale distincte, ci actul procedural în care sunt reflectate constatările efectuate de organul vamal în cadrul controlului ulterior, acestea fiind ulterior transpuse în actul administrativ individual producător de efecte juridice, respectiv Decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023.

111. În acest context, instanța constată că Procesul-verbal de reverificare nr.114/02 din 17.11.2023 și Decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023 se află într-o strânsă conexiune procedurală și juridică, primul reprezentând actul de constatare a circumstanțelor rezultate în urma controlului ulterior, iar cea de-a doua materializând consecințele juridice ale acestor constatări prin individualizarea obligațiilor vamale suplimentare în sarcina reclamantei. Din această perspectivă, procesul-verbal nu poate fi analizat izolat de actul administrativ final pe care îl fundamentează, întrucât legalitatea sa este indisolubil legată de legalitatea deciziei de regularizare.

112. Totodată, instanța reține că, în cadrul examinării legalității Deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, au fost verificate inclusiv toate circumstanțele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii acesteia, inclusiv constatările consemnate în Procesul-verbal de reverificare nr.114/02 din 17.11.2023. Materialele cauzei demonstrează că autoritatea vamală a acționat în limitele competențelor conferite de Codul vamal și de tratatele internaționale aplicabile, iar concluziile controlului ulterior au fost întemeiate pe informații oficiale comunicate de autoritatea competentă a statului exportator.

113. Instanța constată că în prezenta cauză autoritatea vamală nu și-a întemeiat concluziile pe simple prezumții sau suspiciuni, ci pe rezultatul verificării oficiale efectuate de autoritatea vamală emitentă a certificatelor EUR.1, care a consemnat expres, în rubrica destinată rezultatului verificării, faptul că acestea nu îndeplinesc cerințele privind exactitatea și nici nu confirmă originea preferențială a mărfii. În lipsa unei dovezi de origine care să confirme fără echivoc originea preferențială a mărfii, tratamentul tarifar preferențial nu mai putea fi menținut, iar recalcularea drepturilor de import reprezintă consecința juridică firească prevăzută de legislația vamală

114. În consecință, având în vedere că, instanța a constatat legalitatea și temeinicia deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023 și a reținut că aceasta a fost emisă cu respectarea dispozițiilor legale incidente, nu există temeiuri nici

pentru anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, care constituie actul procedural ce a fundamentat emiterea deciziei contestate.

115. Instanța de judecată va respinge inclusiv argumentul reprezentantului reclamantului referitor la calcularea nejustificată a penalității prin decizia de regularizare odată de datoria vamală integrală a fost achitată la 06.12.2023, astfel că organul vamal nejustificat a calculat penalitate la sumă deja achitată. În acest sens, instanța de judecată denotă că, suma achitată de către reclamant la 06.12.2023 a fost indicată în procesul-verbal de reverificare din 17.11.2023 în calitate de sumă totală a drepturilor de import, iar referitor la majorarea de întârziere, în procesul-verbal enunțat este indicat că, aceasta va fi determinată prin decizia de regularizare, fără a spune că, la momentul întocmirii procesului-verbal de reverificare nu exista deja penalitate cursă. Astfel, penalitatea indicată și calculată în decizia de regularizare nu este una care să fie calculată integral și exclusiv după ce reclamantul a achitat suma de 59578,75 ci este una care exista deja la momentul întocmirii procesului-verbal de reverificare și care a fost individualizată/ expusă/ calculată anume în conținutul deciziei de regularizare care și este actul final de calculare și încasare atât a drepturilor de import cât și a plăților de întârziere.

116. În ceea ce privește solicitarea reclamantei privind anularea răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-2102 din 16.02.2024, instanța reține că acesta nu reprezintă un act administrativ individual distinct prin care s-ar constitui, modifica sau stinge raporturi juridice de drept public, ci exprimă poziția autorității administrative în procedura prealabilă obligatorie, prin care a fost menținută soluția adoptată prin decizia de regularizare nr.308 din 28.12.2023. Or, legalitatea răspunsului la cererea prealabilă este dependentă de legalitatea actului administrativ principal, astfel încât, în lipsa unor temeiuri pentru anularea deciziei de regularizare, nu pot fi identificate nici motive pentru anularea răspunsului emis în procedura administrativă prealabilă.

117. Având în vedere că instanța a stabilit legalitatea și temeinicia deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023 și a actelor/activității administrative care au stat la baza acesteia, nu există temei pentru anularea răspunsului la cererea prealabilă, acesta având un caracter exclusiv de confirmare a poziției autorității vamale, fără efecte juridice proprii și fără natură decizională autonomă.

118. Conform art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, *Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).*

119. În raport cu pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată o va respinge din următoarele considerente.

120. Potrivit art.94 alin.(1) Cod procedură civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

121. La caz, instanța de judecată denotă că, compensarea cheltuielilor de judecată se realizează în raport cu partea care a avut câștig de cauză, pe când, la caz, având în vedere respingerea ca neîntemeiată a acțiunii reclamantului, nu este aplicabilă ipoteza legală de compensare a cheltuielilor de judecată, fapt care duce la necesitatea respingerii cererii de compensare a cheltuielilor de judecată.

122. În conformitate cu art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

**H O T Ă R Ă Ş T E :**

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Tampei Tatiana în interesele SRL”Ferma cu origini” către Biroul vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.308 din 28.12.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.114/02 din 17.11.2023, anularea răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-2102 din 16.02.2024 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Bălți, sediul Central.

**Preşedintele şedinţei, judecătorul** **Eduard PUIU**